
Stor nedgang i koronar dødelighet - på leting etter årsaksforklaringer

ARTIKKEL

MELAND E

Sammendrag

Artikkelen søker å finne forklaringer på nedgangen i hjerteinfarktdødeligheten de siste 20 årene. Det er vanskelig åslutte fra epidemiologisk observasjon til årsaksforklaringer. Selv om studier innfrir mange kriterier påårsakssammenheng er det rike muligheter for artefakter og mellomliggende og alternative årsaksforklaringer.

I artikkelen beskrives utviklingstrender i koronar dødelighet de siste 20 år og hvordan endringene har hattgeografiske og sosiale særtrekk. Selv om spesifikke risikofaktorer for hjertesykdom ofte antas å være av sentralbetydning for endringer i sykelighet og dødelighet, pekes det på at faktorer knyttet til strukturelle forhold vedsamfunnet, mestring, sosial ivaretagelse og optimisme kan være helt avgjørende for en bredere forståelse av hjerte- ogkarsykdommenes epidemiologi. Endringer i behandling og sykehusoverlevelse har sannsynligvis også bidratt noe spesielt idet siste tiåret.

Røykevaner og kosthold har endret seg betydelig de siste 30 år, og det er rimelig å anta at dette har bidratt tilden reduserte dødelighet. Allikevel er det et paradoks at slike endringer har vært observert 10-20 år før dødelighetenreduseres.

Avslutningsvis behandles betydningen av levkår under graviditet og tidlig barndom, den såkalteprogrammeringshypotesen.

Publisert: 10. oktober 1998. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 15. februar 2026.